

**UCHWAŁA NR XXVI/84/2025
RADY GMINY KRZYŻANOWICE**

z dnia 22 grudnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Krzyżanowice na lata 2026-2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r.o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2025 poz. 1153 z późn. zm) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2025 poz. 49 z późn. zm)

Rada Gminy Krzyżanowice uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Krzyżanowice na lata 2026 – 2028 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Krzyżanowice.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Roman Kaczor

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY KRZYŻANOWICE NA LATA 2026-2028

I. WPROWADZENIE

Rodzina to najmniejsza, a zarazem podstawowa komórka społeczeństwa i jego najważniejsza grupa społeczna. Jednocześnie rodzina to podstawowe środowisko wychowawcze, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Rodzina oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. To w rodzinie dziecko nabywa wiedzę o otaczającym je świecie. Dziecko uczy się wyrażać swoje uczucia takie jak lęk, obawa, zadowolenie czy gniew. W rodzinie dziecko uczy się wartościowania co jest dobre, a co złe. W rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo.

Bezsprzecznie rodzina kształtuje postawy społeczne i osobowość młodego pokolenia, oraz wyznacza koleje jego losu. Ważne zatem jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Rodzina wydolna jest gwarantem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej, prawidłowo funkcjonującej, najmniejszej komórki społecznej.

Niewydolność wychowawcza, narastanie konfliktów, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, a dalej rozpad rodziny, powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz, angażując siły i środki społeczne. Jeśli pojawiają się takie dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Wieloletnie przebywanie w sytuacji kryzysowej, może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Należy zadbać o to, aby dziecko jak najdłużej pozostało w rodzinie, dlatego należy ją wspierać, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje.

Złożoność problemów występująca w rodzinie, wymaga interdyscyplinarnych rozwiązań. Głównymi problemami dezorganizującymi życie rodzin jest wspomniana niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, ale również choroba alkoholowa rodziców i przemoc, którym często towarzyszy również problem ubóstwa czy długotrwałego bezrobocia. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez asystentów rodzin, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policję, kuratorów sądowych i przedstawicieli instytucji, które mają kontakt z rodziną. Instytucje te winny podejmować działania na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych, powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej, spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Ponadto praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadre, kompetentną i obiektywną. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu jej funkcji opiekuńczo wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Priorytetem wspierania rodziny jest również zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Krzyżanowice na lata 2026-2029 jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny, powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na

całej rodzinie jako podstawowej komórce społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

„Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Krzyżanowice na lata 2026 – 2029” został opracowany na podstawie art. 176 pkt. 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.)

Zgodnie z art. 176 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy :

- 1) opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) praca asystenta z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Przedkładany Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Krzyżanowice na lata 2026 -2028 jest spójny z przepisami dotyczącymi ochrony dziecka i rodziny, a w szczególności z:

1. Konwencją o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ z dnia 20 listopada 1989 r.
2. Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2025 poz. 49 z późn. zm)
3. Ustawą z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 897 z późn. zm.),
4. Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1017, z późn. zm.)
5. Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, z późn. zm.),
6. Ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 118 z późn. zm.),
7. Ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2023 r., poz. 1816, z późn.zm.),
8. Ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin “Za życiem” (Dz.U. z 2025 r. poz.113 z późn. zm.),
9. Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 863),
10. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Krzyżanowice na lata 2023 – 2030 przyjętą Uchwałą Rady Gminy Krzyżanowice Nr LVII/45/2023 z dnia 27 czerwca 2023r.

II. DIAGNOZA SPOŁECZNA

1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA GMINY I ZATRUDNIENIE

Gmina Krzyżanowice jest położona na południu Polski, w zachodniej części województwa śląskiego w powiecie raciborskim. Położona jest na południu Kotliny Raciborskiej, w górnym biegu rzeki Odry. Leży u wrót obniżenia między Karpatami a Sudetami, które zwane jest Bramą Morawską. Jej obszar zamknięty jest od południowego zachodu granicą państwową z Czechami, od zachodu sąsiaduje z gminą Krzanowice, od północy z miastem Racibórz, a od wschodu jej granice stanowi rzeka Odra, oddzielająca Krzyżanowice od gmin: Lubomia i Gorzyce. Prawie 1000 ha ziemi leży na terenie jednego z czterech największych zbiorników przeciwpowodziowych na świecie. Siedziba gminy znajduje się w Krzyżanowicach. W skład gminy wchodzi 10 sołectw: Bieńkowice, Bolesław, Chałupki, Krzyżanowice, Nowa Wioska, Owsiszcze, Roszków, Rudyszwałd, Tworków, Zabelków.

Według stanu na dzień **31.12.2024 r.** łączna liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy wynosiła **11 062** mieszkańców gminy Krzyżanowice.

Liczba mieszkańców zameldowanych w poszczególnych sołectwach w 2024 roku kształtowała się następująco: Sołectwo	Liczba osób zameldowanych
Bieńkowice	1155
Bolesław	452
Chałupki	1754
Krzyżanowice	1914

Nowa Wioska	324
Owsiszczce	745
Roszków	403
Rudyszwałd	714
Tworków	2599
Zabelków	907
Razem	11 062

Źródło: Ewidencja ludności Urzędu Gminy Krzyżanowice

Liczba ludności gminy Krzyżanowice wyniosła 10 602 osoby, z czego 5533 stanowiły kobiety, a 5069 mężczyźni. Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 1963 osób, w wieku produkcyjnym 6207 osoby a w wieku poprodukcyjnym 2432 osób. W stosunku do roku 2023 liczba ludności spadła o 92 osób. Według stanu na 31 grudnia 2024 roku, stopa bezrobocia w gminie wyniosła 3,5%. Stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 3,4% dla województwa wynosi 3,5%. stopa bezrobocia dla kraju wyniosła 5,1%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Krzyżanowice wyniosła 161 osób, w tym 86 osób stanowiły kobiety.

2. PROBLEMY SPOŁECZNE W GMINIE KRZYŻANOWICE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Krzyżanowice na lata 2023 - 2030 wskazała główne problemy społeczne występujące w Gminie Krzyżanowice, będące powodem udzielania wsparcia socjalnego rodzinom. Są to:

- I. Ubóstwo
- II. Przemoc domowa
- III. Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
- IV. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz potrzeba ochrony macierzyństwa
- V. Niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba
- VI. Bezrobocie

Problemy społeczne w gminie Krzyżanowice rozwiązuje przede wszystkim Ośrodek Pomocy Społecznej, przy współpracy z pedagogami szkolnymi, dzielnicowymi Komisariatu Policji w Krzyżanowicach, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu, kuratorami sądowymi przy Sądzie Rejonowym w Raciborzu oraz Zespołem Interdyscyplinarnym w Gminie Krzyżanowice.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach w ramach wykonywania swoich obowiązków, podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Znaczną część klientów pomocy społecznej stanowią rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci, łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Najczęstsze przyczyny nasilenia trudnych sytuacji życiowych, które stanowią przyczynę ubiegania się o wsparcie, odzwierciedla poniższa tabela.

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
KLĘSKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	214
BEZROBOCIE	29
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	27
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	22
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	14
UBÓSTWO	14

BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	8
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	6
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIELNE	5
ALKOHOLIZM	3
BEZDOMNOŚĆ	3
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIELNOŚCI	3
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	2

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej 2024, OPS w Krzyżanowicach

Ponadto jedną z form pomocy oferowanej dla rodzin są świadczenia wypłacane w ramach systemu wsparcia rodzin. Do powyższego systemu zalicza się m.in. świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, świadczenie wychowawcze i Kartę Dużej Rodziny.

Wykres Zasiłki rodzinne na dzieci w gminie Krzyżanowice

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

	Liczba rodzin						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami	149	161	148	113	96	87	70

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej 2024, OPS w Krzyżanowicach

3. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Krzyżanowice

W gminie Krzyżanowice zadania w zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej wykonuje Zespół Interdyscyplinarny, w którego skład wchodzi przedstawiciele następujących instytucji:

1. Sąd Rejonowy w Raciborzu
2. Prokuratura Rejonowa w Raciborzu
3. Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach
4. Szkoła Podstawowa w Krzyżanowicach
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
6. Komisariat Policji w Krzyżanowicach
7. Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Krzyżanowicach
8. Inne instytucje działające w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

4. Wsparcie rodzin i praca asystenta rodziny Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Krzyżanowice na lata 2023 - 2030 wskazała, iż zgodnie z celami strategicznymi zdefiniowanymi w Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020 – 2030, kluczowe jest podjęcie działań zmierzających do poprawy i wzmocnienia funkcjonowania sieci wsparcia dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi poprzez:

· wzmocnianie kompetencji rodzicielskich, wspieranie działań na rzecz rozwoju umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców (np. szkoły rodziców i wychowawców, poradnictwo dla rodziców)

·wzmacnianie rodziny w celu utrzymania prawa rodziców do opieki nad dziećmi i przeciwdziałanie dezintegracji rodziny, w tym poprzez intensyfikację pracy z rodziną biologiczną, na rzecz powrotu do niej dzieci z pieczy zastępczej

·wsparcie i rozwój sieci wyspecjalizowanych placówek realizujących zadania na rzecz pomocy rodzinie

·realizacja gminnych programów wsparcia dużych rodzin oraz udostępnianie zniżek na produkty i usługi dla rodzin wielodzietnych

·promowanie idei adopcji oraz edukacji społecznej w obszarze przysposobienia

Z analizy sprawozdań OPS w Krzyżanowicach wynika, że wzrasta liczba rodzin zobowiązanych przez Sąd, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w postaci przydzielenia asystenta rodziny. Są to rodziny, które wymagają wsparcia o znacznie szerszym wachlarzu pomocowym aniżeli oferują pracownicy socjalni w formie pracy socjalnej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach zatrudnia asystenta rodziny, który współpracuje z rodzinami borykającymi się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi na wniosek Sądu lub w formie dobrowolnie wyrażonej potrzeby takiej współpracy. Efektem pracy rodzin z asystentem jest przede wszystkim podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców, umiejętność stawiania granic dzieciom oraz podniesienie świadomości wprowadzania skutecznych metod wychowawczych rodziców.

Rodziny, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny w roku 2024

Liczba rodzin łącznie	Liczba rodzin zobowiązanych przez Sąd do współpracy z asystentem rodziny	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny na wniosek rodziny	Liczba dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny
12	9	3	30

Na dzień 31 grudnia 2024r. z terenu gminy Krzyżanowice 3 dzieci przebywa w placówce opiekuńczo – wychowawczej, zaś 6 dzieci przebywa w pieczy zastępczej.

Przyczyny umieszczania dzieci w pieczy zastępczej to głównie uzależnienia rodziców i zaniedbania opiekuńczo-wychowawcze, a tym samym brak możliwości zaspokojenia dziecka podstawowych potrzeb socjalno - bytowych. Na terenie powiatu raciborskiego piecza zastępcza realizowana jest w rodzinnych formach opieki. Są to rodziny zastępcze:

- spokrewnione,
- niezawodowe,
- zawodowe,
- zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

III. CEL GŁÓWNY

Głównym celem Programu jest wspieranie rodziny i rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, poprzez realizację działań zawartych w treści niniejszego Programu oraz w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Krzyżanowice na lata 2023-2030:

·Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom mającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez współpracę z asystentem rodziny oraz wsparcie pracownika socjalnego,

·Wdrażanie narzędzi integracji oraz projektów i programów wspierających rodziny objęte pomocą społeczną w prawidłowym wypełnianiu ról wychowawczo -opiekuńczych takich jak: warsztaty rodziców z psychologiem

w celu nabycia kompetencji wychowawczych, warsztaty dogoterapii dla dzieci z niepełnosprawnością, spotkania integracyjne z mikołajem,

·Pomoc materialna rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki celowe, zasiłki okresowe, świadczenia pieniężne na zakup żywności) i rzeczowa (program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027),

·Rozwój asystentury rodzinnej,

·Wspieranie materialne rodzin z systemu świadczeń rodzinnych (zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne, świadczenia rodzicielskie, świadczenia z tytułu urodzenia dziecka oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego),

- Organizacja i finansowanie dożywiania dzieci w szkole,
- Rozwój profilaktyki oraz działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania przemocy domowej,
- Intensyfikacja i optymalizacja pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- Tworzenie i podnoszenie atrakcyjności oferty aktywizującej i wspierającej dzieci i młodzież (świetlice środowiskowe),
- Rozwój profilaktyki skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są rodziny dysfunkcyjne Gminy Krzyżanowice, zmagające się problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Rodziny te na podstawie postanowienia Sądu, bądź z własnej inicjatywy, podejmują chęć poprawy sytuacji rodzinnej przy współpracy z asystentem rodziny.

V. ZADANIA PROGRAMU

1. Dalsze zatrudnienie asystenta rodziny.
2. Kierowanie asystenta do pracy z rodziną.
3. Specjalistyczna pomoc asystenta poprzez przygotowanie planu pracy z rodziną i jego realizacja.
4. Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym – współpraca między innymi z Zespołem Interdyscyplinarnym i Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Współpraca rodzin z asystentem rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w zakresie: opieki i wychowania dziecka, prowadzenia gospodarstwa domowego, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych.
6. Zapobieganie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.
7. Współpraca z Sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami (szkoły, przedszkola, świetlice środowiskowe) w zakresie oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie dysfunkcyjnej lub umieszczonego w pieczy zastępczej.
8. Wsparcie rodzin mających trudną sytuację finansową – z systemu zabezpieczenia socjalnego (zasiłki okresowe, celowe, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, stypendia szkolne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów, jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, dożywienie w szkole i przedszkolu).
9. Współpraca z Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie w zakresie ustalenia działań mających na celu powrót dziecka do rodziny biologicznej.
10. Dalsza realizacja działań mających na celu integrację społeczną: coroczna organizacja spotkań dzieci z niepełnosprawnością z mikołajem oraz warsztaty z dogoterapii.

VI. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

L.p.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Zatrudnienie asystenta rodziny	OPS	Lata 2026-2028
2.	Praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych	OPS	Lata 2026-2028
3.	Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny	OPS, PCPR	Lata 2026-2028
4.	Organizowanie specjalistycznego poradnictwa m.in. psychologicznego, pedagogicznego na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	ZSO z terenu Gminy, OPS, Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Raciborzu, PCPR,	Lata 2026-2028

5.	Wsparcie i pomoc w rozwiązaniu problemu alkoholowego rodzin dotkniętych tym problemem jak również pomoc rodzinie u której występuje przemoc domowa	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Lata 2026-2028
6.	Współpraca rodzin z asystentem rodziny i pokonywanie trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	OPS	Lata 2026-2028
7.	Prowadzenie świetlic wiejskich	GOK	Lata 2026-2028
8.	Kierowanie dzieci na kolonie	Kuratorium Oświaty	Lata 2026-2028
9.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodzin zagrożonych kryzysem	Pracownicy socjalni OPS,	Lata 2026-2028
10.	Współpraca z Sądami i ich organami pomocniczymi w zakresie oceny sytuacji dziecka	Sąd Rejonowy w Raciborzu, Kuratorzy, OPS, PCPR, placówki oświatowe	Lata 2026-2028
11.	Przystępowanie do rządowych programów wspierania rodziny	Gmina Krzyżanowice, OPS, MRPIPS	Lata 2026-2028
12.	Zapewnienie środków na dalsze wspieranie rodziny na terenie Gminy Krzyżanowice	Gmina Krzyżanowice, OPS	Lata 2026-2028

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Krzyżanowice na lata 2026-2028 są:

- 1) budżet państwa,
- 2) budżet gminy, środki finansowe z programów rządowych oraz środki finansowe z dotacji unijnych.

VIII. BENEFICJENCI PROGRAMU

- 1) Rodziny z terenu gminy Krzyżanowice ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym, rodzin niewydolnych wychowawczo, jak również rodzin, w których wychowuje się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.
- 2) Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym.

IX. REALIZATORZY GMINNEGO PROGRAMU Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Krzyżanowice na lata 2026-2029 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach przy współpracy:

1. Urzędu Gminy Krzyżanowice.
2. Placówek oświatowych na terenie Gminy Krzyżanowice oraz Gminnego Ośrodka Kultury wraz ze świetlicami wiejskimi.
3. Komisariatu Policji w Krzyżanowicach.
4. Zespołu Kuratorskiego przy Sądzie Rejonowym w Raciborzu.
5. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzyżanowicach.
6. Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Krzyżanowice.
7. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu.
8. Sądu Rejonowego w Raciborzu,

W realizacji swoich działań ww. podmioty będą kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet.

Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy i ma na celu ukierunkowanie działań na rzecz dziecka i rodziny.

X. MONITORING

Program będzie koordynowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach. Wskazana jest współpraca interdyscyplinarna pomiędzy instytucjami w celu zapewnienia efektów podjętych inicjatyw. Gminny program jest długotrwałym procesem, otwartym, podlegającym monitoringowi i ewaluacji w zależności od zgłaszanych potrzeb. Roczne sprawozdanie z realizacji Programu zostaje przedłożone Radzie Gminy Krzyżanowice do dnia 31 marca.

XI. SPODZIEWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny
2. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka
3. Wzrost świadomości społeczeństwa nt. prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych
4. Rozwój efektywnych form współpracy pomiędzy instytucjami
5. Ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w szeroko rozumianej pieczy zastępczej,
6. Rozszerzenie oferty działań pomocowych, kulturalnych, oświatowych na rzecz rodziny ze szczególnym uwzględnieniem rodziny wielodzietnej.
7. Zdiagnozowanie potrzeb i problemów mieszkańców gminy, które pozwolą na obranie bardziej skutecznych form wsparcia rodziny, co przyczyni się do zwiększenia skuteczności działań pokonując trudności w codziennym funkcjonowaniu.
8. Pomoc i wsparcie asystenta rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Krzyżanowice na lata 2026-2028 zakłada stworzenie dobrych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, a w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny. Zakłada się, że rodziny w pierwszej kolejności nabędą umiejętności samodzielnego przewyciężania problemów. Ważnym aspektem Programu będzie systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn dysfunkcji. Dzięki promowaniu rodzinnego stylu życia oraz spędzania rodzinnie wolnego czasu, rodziny przyswoją umiejętność radzenia sobie z problemem lub zdobędą wiedzę dotyczącą form szukania pomocy.

Ważnym elementem realizacji Programu jest podejmowanie działań w zakresie integracji społecznej, poprzez wdrażanie narzędzi integracji oraz programów wspierających rodziny w prawidłowym wypełnianiu ról wychowawczo - opiekuńczych takich jak: warsztaty rodziców z psychologiem w celu nabycia kompetencji wychowawczych, warsztaty dogoterapii dla dzieci z niepełnosprawnością oraz spotkania integracyjne z mikołajem.

XII. MOŻLIWE ZAGROŻENIA, KTÓRE OGRANICZĄ LUB UNIEMOŻLIWIĄ OSIĄGNIĘCIE ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW

- 1) Niechęć rodzin do podjęcia współpracy z asystentem rodziny, która może przejawiać się brakiem podejmowania działań ze strony poszczególnych członków rodzin, niezbędnych do realizacji opracowanego wspólnie planu pracy z rodziną, który ma na celu poprawę ich funkcjonowania w środowisku.

Uzasadnienie

Uchwała Rady Gminy Krzyżanowice w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Krzyżanowice na lata 2026-2028, który został opracowany na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Powołany przepis stanowi, że do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.